

טיוטת חוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (תיקון מס' 8), התשפ"ב-2021 –

הסמכת ועדת השרים לענייני חקיקה

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ם :

- א. לאשר עקרונית את טיוטת חוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (תיקון מס' 8), התשפ"ב-2021, המצורפת בזה.
- ב. להסמיך את ועדת השרים לענייני חקיקה לאשר, על דעת הממשלה, את נוסחה הסופי של הצעת החוק שתוגש לכנסת.
- ג. בהתאם לסעיף 81(ג) לתקנון הכנסת, לבקש מוועדת הכנסת לקצר את תקופת ההנחה ולהקדים את הדיון בקריאה הראשונה בהצעת החוק.
- ד. בהתאם לסעיף 88(ב) לתקנון הכנסת, לבקש מוועדת הכנסת להתיר את הקריאה השנייה בהצעת החוק ביום הנחתה על שולחן הכנסת.

דברי הסבר

רקע כללי

חוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב, תשע"ו-2016 (להלן: "**החוק**") מסדיר את ענף הרכב בישראל על תחומיו השונים ובכלל זה: ייצור רכב; ייבוא רכב; סחר ברכב; ייצור, ייבוא וסחר במוצרי תעבורה; מתן שירותי תחזוקה לרכב; ושמאות רכב. מטרת החוק הינה הסדרת השירותים בענף הרכב, תוך הבטחת רמה מקצועית הולמת של נותני השירותים, שמירה על בטיחות הרכב, הגנה על שלום הציבור ובטיחותו, מתן שירות סדיר וזמין למקבלי השירות, קיומם של תנאים הולמים במקומות מתן השירותים וקידומה של התחרות בענף הרכב והגנת הצרכן. החוק מחליף את ההסדרה של ענף הרכב שקדמה לו, באמצעות חמישה צווי פיקוח שהוצאו מכוח חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, התשי"ח-1957 (להלן: "**צווי הפיקוח**").

מאז נכנס החוק לתוקף, ביום 18 באוקטובר 2016, פעל משרד התחבורה והבטיחות בדרכים (להלן: "**המשרד**") באופן מאומץ להשלמת פרסום חקיקת המשנה לפי החוק, במטרה להבטיח את יישומו של החוק בצורה מלאה ככל הניתן, וכן לעמוד בלוחות הזמנים להשלמת מטלה זו כפי שנקבעו בסעיף 247 לחוק – עד תום שנתיים מיום תחילת החוק.

על אף האמור, עקב היקפו הרחב של החוק המחזיק 253 סעיפים, וריבוי חקיקת המשנה שנקבעה בו, לא עלה בידי המשרד להשלים את פרסום מלוא חקיקת המשנה לפי החוק עד לתום שנתיים מיום התחילה, ולכן תוקן סעיף 247 לחוק (תיקון מס' 4), באופן שהאריך את תוקפם של צווי הפיקוח עד ליום 31 בדצמבר 2019.

כתוצאה מהבחירות לכנסת ה-21, ובעקבותיהן הבחירות החוזרות לכנסת ה-22, לא עלה בידי המשרד להשלים את אישור קבצי חקיקת המשנה מכוחו של החוק, גם בתקופת ההארכה שאושרה כאמור, ולכן תוקן סעיף 247 לחוק פעם נוספת (תיקון מס' 6) באופן שהאריך את תוקפם של צווי הפיקוח עד ליום 31 בדצמבר 2020.

גם במסגרת ארכה נוספת זו לא עלה בידי המשרד להשלים את פרסום חקיקת המשנה לפי החוק, הפעם כתוצאה ממערכת הבחירות הנוספת לכנסת ה-23 ומהמועד שבו הוקמה הממשלה המכהנת, בחודש מאי 2020, אשר הביא לעיכוב נוסף בהשלמת הליכי ההיוועצויות הנדרשות לצורך אישור חקיקת המשנה.

עד כה הותקנו שבעה קבצי תקנות לפי החוק אך עדיין ישנן תקנות שטרם הושלמה חקיקתן. טיטות תקנות רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (מוסכים), התשפ"ב-2021 הונחה לאחרונה על שולחנה של ועדת הכלכלה של הכנסת, לצורך אישורה. כמו כן, בימים אלה פועל המשרד להנחת טיטות תקנות רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (שמאות רכב – חשש לניגוד עניינים, כללי אתיקה מקצועית ואגרות), התשפ"ב-2021 ולהשלמת ההיוועצויות הנדרשות ביחס לתקנות רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (תנאים לרישוי מוסכים ומנהלים מקצועיים של מוסכים ולהסמכת בוחנים בבחינות לרישוי של מנהלים מקצועיים והוראות שונות), התשפ"ב-2022, ותקנות רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (רישוי עיסוק בשמאות רכב), התשפ"ב-2022.

תקנות אלה צפויות להחליף את צווי הפיקוח האלה: (1) צו הפיקוח על מצרכים ושירותים

(מוסכים ומפעלים לכלי רכב), התש"ל-1970; (2) צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (שמאי רכב), התש"ס-1980.

בנוסף, בימים אלה, פועל המשרד לצורך השלמת ההיועצויות המחויבות בהתאם לחוק, ביחס לקבצי התקנות בנושא ייצור רכב וייצור מוצרי תעבורה - שעתידות להחליף את צווי הפיקוח האלה: (1) צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (ייצור רכב והרכבתו), התשכ"ז-1967; (2) צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (ייצור מוצרי תעבורה והסחר בהם), התשמ"ג-1982. עם השלמת הליכי ההיועצות כאמור, יונחו גם קבצים אלה לאישור וועדת הכלכלה, במטרה להביא להשלמת חקיקת המשנה מכוחו של החוק, וביטול צווי הפיקוח כאמור.

כדי למנוע מצב של ריק סטאטוטורי ביחס לאותם תחומי פעילות בתחום הרכב, אשר לגביהם לא יעלה בידי המשרד לפרסם את חקיקת המשנה לפי החוק, מוצע להאריך את תקופת תוקפם של צווי פיקוח, ככל שאלה לא ישונו או יבוטלו, או כל עוד לא ייכנסו לתוקפן הוראות במקומם לפי החוק בעניינים המוסדרים בהם, בשישה חודשים נוספים עד ליום 30 ביוני 2021, במהלכה ישלים המשרד את פרסום חקיקת המשנה לפי החוק.

בנסיבות אלה, ועל מנת להימנע מפקיעת תוקפם של צווי הפיקוח ביום 31 בדצמבר 2021, מוגשת הצעה זו.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

להצעה אין עלות תקציבית ישירה על תקציב המדינה.

תקציב

החוק המוצע אינו כרוך בהוצאה מתקציב המדינה.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

אין השפעה.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

לא רלוונטי

החלטות קודמות של הממשלה

לא רלוונטי

עמדת היועצת המשפטית של המשרד יוזם ההצעה

מצורפת בזאת חוות דעת משפטית של היועץ המשפטי (בפועל) של משרד התחבורה והבטיחות בדרכים.

מוגש על ידי

שרת התחבורה והבטיחות בדרכים

י"א בטבת התשפ"ב
15 בדצמבר 2021

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה

נושא הצעת ההחלטה

טיוטת חוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (תיקון מס' 8), התשפ"ב-2021

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים

סעיף 247 לחוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב, התשע"ו-2016 ("החוק") קובע כי צווי הפיקוח שהוציא שר התחבורה והבטיחות בדרכים מכוחו של חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, התשי"ח-1957, המפורטים בסעיף ("צווי הפיקוח") ומסדירים את ענף הרכב, אותם מיועד החוק להחליף, יעמדו בתוקפם כל עוד לא שונו או בוטלו או כל עוד לא נכנסו לתוקפן הוראות במקומם לפי החוק.

בנוסח החוק במקור, נקצבו למשרד שנתיים ממועד תחילת החוק לתקפם של צווי הפיקוח, אשר הוארכו בתיקוני חקיקה מעת לעת, באופן שהמועד המעודכן לפקיעת תוקפם של צווי הפיקוח עומד כיום על 31 בדצמבר 2021.

המשמעות המעשית של פקיעת תוקפם של צווי הפיקוח, היא מצב של "ריק סטאטוטורי" ביחס לאותם תחומי פעילות בענף הרכב, לגביהם טרם הותקנו התקנות מכוחו של החוק (מוסכים, שמאי רכב, מוצרי תעבורה וייצור רכב ושיווק), ובכלל זה, אובדן המקור החוקי לגבייתן של אגרות עבור הרישיונות בתחומים אלה.

הליכי אישור חקיקת המשנה מכוחו של החוק מתקדמים, וקובץ תקנות ראשון (בנושא מוסכים) כבר הונח על שולחן וועדת הכלכלה של הכנסת לצורך אישורו, וקובצי התקנות הנוספים מצויים בשלבים סופיים טרם הבאתם לאישור וועדת הכלכלה, אולם הליכים אלו לא צפויים להסתיים עד המועד האמור. לפיכך מוצע לדחות בשנה נוספת את המועד הקבוע בסעיף 247 לחוק עד ליום ז' בטבת תשפ"ג (31 בדצמבר 2022).

עקב הצורך להשלים את החקיקה עד סוף שנת 2021 מתבקשת הממשלה לאשר את טיוטת החוק, ולבקש מוועדת הכנסת להורות על קידום הדיון בה בהליך מהיר, שכן המועד הקבוע בחוק הקיים איננו מאפשר ניהול הדיון בהליך הרגיל.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם

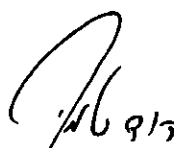
בשים לב לדחיפות בקידום הליך החקיקה על רקע המועד הצפוי לפקיעת תוקפם של צווי הפיקוח, ועל רקע האינטרס הציבורי בהארכת תוקפם של צווי הפיקוח, אין מניעה משפטית לקבלת ההחלטה בעת הזו.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם

לא רלוונטי

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה

אין מניעה משפטית מקבלת ההחלטה שעיקרה קידום הליך חקיקה דחוף.

דוד טמיר, עו"ד
היועץ המשפטי (בפועל)
משרד התחבורה והבטיחות בדרכים

הצעת חוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (מס'...), התשפ"ב - 2021

תיקון סעיף 247 1. בחוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב, התשע"ו-2016¹, בסעיף 247, במקום "כ"ז בטבת התשפ"ב (31 בדצמבר 2021)" יבוא "ז" בטבת התשפ"ג (31 בדצמבר 2022)".

דברי הסבר

כללי חוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב, התשע"ו-2016 (להלן - החוק) מסדיר את ענף הרכב בישראל על תחומיו השונים ובכלל זה: ייצור רכב; ייבוא רכב; סחר ברכב; ייצור, ייבוא וסחר במוצרי תעבורה; מתן שירותי תחזוקה לרכב; ושמאות רכב. מטרת החוק היא הסדרת השירותים בענף הרכב, תוך הבטחת רמה מקצועית הולמת של נותני השירותים, שמירה על בטיחות הרכב, הגנה על שלום הציבור ובטיחותו, מתן שירות סדיר וזמין למקבלי השירות, קיומם של תנאים הולמים במקומות מתן השירותים וקידומה של התחרות בענף הרכב והגנת הצרכן.

סעיף 1 טרם חקיקת החוק הוסדר ענף הרכב באמצעות חמישה צווי פיקוח שהוצאו מכוח חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, התשי"ח-1957 (להלן - צווי הפיקוח). סעיף 247 לחוק שעניינו שמירת תוקף, נועד לשמור את תוקפם של צווי הפיקוח ושל הוראות נוהל שנקבעו מכוחם ופורסמו באתר האינטרנט של המשרד (להלן - הנהלים), עד להשלמת פרסום חקיקת המשנה לפי החוק. בתחילה קבע נוסחו של סעיף 247 לחוק כי תוקפם של צווי הפיקוח והנהלים יישמר כל עוד לא שונו או בוטלו לפי דין או כל עוד לא נכנסו לתוקפן הוראות במקומם לפי חוק זה בעניינים המוסדרים בהם או עד תום שנתיים מיום התחילה, לפי המוקדם מבניהם.

החוק נכנס לתוקפו, ביום ט"ז בתשרי התשע"ז (18 באוקטובר 2016). מאז שנכנס החוק לתוקף פעל משרד התחבורה והבטיחות בדרכים (להלן - המשרד) באופן מאומץ להשלמת פרסום חקיקת המשנה לפי החוק, במטרה להבטיח את יישומו של החוק בצורה מלאה ככל הניתן, וכן לעמוד במועד להשלמת מטלה זו כפי שנקבע בסעיף 247 לחוק כאמור. על אף האמור, עקב היקפו הרחב של החוק הכולל 253 סעיפים, וריבוי הוראות ההסמכה לחקיקת משנה שנקבעו בו, לא עלה בידי המשרד להשלים את פרסום מלוא חקיקת המשנה לפי החוק עד לתום שנתיים מיום התחילה, ולכן תוקן סעיף 247 לחוק בחוק רישוי שירותים

¹ ס"ח התשע"ו, עמ' 970; התשפ"א, עמ' 376.

ומקצועות בענף הרכב (תיקון מס' 4), התשע"ח-2018 באופן שהאריך את תוקפם של צווי הפיקוח עד יום ג' בטבת התש"ף (31 בדצמבר 2019).

עם זאת, בשל הבחירות לכנסת ה-21, ובעקבותיהן הבחירות החוזרות לכנסת ה-22, לא עלה בידי המשרד להשלים את שאר הליכי חקיקת המשנה הנדרשים מכוחו של החוק, גם בתקופת ההארכה שאושרה בתיקון מס' 4 האמור ולכן תוקן סעיף 247 לחוק בחוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (תיקון מס' 6), התש"ף-2020 באופן שהאריך את תוקפם של צווי הפיקוח עד יום ט"ז בטבת התש"ף (31 בדצמבר 2020).

בהמשך, וכתוצאה ממערכת הבחירות הנוספת לכנסת ה-23 שהביאה לעיכוב נוסף בהשלמת הליכי ההיוועצויות הנדרשות לצורך אישור חקיקת המשנה, תוקן סעיף 247 לחוק פעם נוספת (תיקון מס' 7) באופן שהאריך את תוקפם של צווי הפיקוח עד יום כ"ז בטבת התשפ"ב (31 בדצמבר 2021).

גם במסגרת ארכה נוספת זו לא עלה בידי המשרד להשלים את פרסום חקיקת המשנה לפי החוק, הפעם כתוצאה ממערכת הבחירות לכנסת ה-24, והמועד שבו הוקמה הממשלה המכהנת, בחודש אפריל 2021, אשר הביא לעיכוב נוסף בהשלמת הליכי ההיוועצויות הנדרשות לצורך אישור חקיקת משנה.

כדי למנוע מצב של ריק סטטוטורי ביחס לאותם תחומי פעילות בתחום הרכב, אשר לגביהם טרם עלה בידי המשרד לפרסם את חקיקת המשנה לפי החוק, מוצע להאריך את תקופת תוקפם של צווי פיקוח, כל עוד הם לא ישונו או יבוטלו, או כל עוד לא ייכנסו לתוקפן הוראות במקומם לפי החוק בעניינים המוסדרים בהם, בתקופה של שנה נוספת מתום המועד הקבוע כיום בסעיף 247 לחוק, קרי עד יום ז' בטבת התשפ"ג (31 בדצמבר 2022). במהלך תקופה זו יפעל המשרד להשלים את פרסום חקיקת המשנה הנדרשת לפי החוק.

עד כה הותקנו שבעה קבצי תקנות לפי החוק אך עדיין ישנן תקנות שטרם הושלמה חקיקתן. טיוטת תקנות רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (מוסכים), התשפ"ב-2021 הונחה לאחרונה על שולחנה של ועדת הכלכלה של הכנסת, לצורך אישורה. כמו כן, בימים אלה פועל המשרד להנחת טיוטת תקנות רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (שמאות רכב – חשש לניגוד עניינים, כללי אתיקה מקצועית ואגרות), התשפ"ב-2021 על שולחן ועדת הכלכלה של הכנסת לצורך אישורה, וכן להשלמת ההיוועצויות הנדרשות ביחס לתקנות רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (תנאים לרישוי מוסכים ומנהלים מקצועיים של מוסכים ולהסמכת בוחנים בבחינות לרישוי של מנהלים מקצועיים והוראות שונות), התשפ"ב-2022, ותקנות רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (רישוי עיסוק בשמאות רכב), התשפ"ב-2022.

תקנות אלה צפויות להחליף את צווי הפיקוח האלה: (1) צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (מוסכים ומפעלים לכלי רכב), התש"ל-1970; (2) צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (שמאי רכב), התש"ס-1980.

בנוסף, בימים אלה, פועל המשרד לצורך השלמת ההיוועצויות המחויבות בהתאם לחוק,

ביחס לקבצי התקנות בנושא ייצור רכב וייצור מוצרי תעבורה - שעתידות להחליף את צווי הפיקוח האלה : (1) צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (ייצור רכב והרכבתו), התשכ"ז-1967 ; (2) צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (ייצור מוצרי תעבורה והסחר בהם), התשמ"ג-1982. עם השלמת הליכי ההיוועצות כאמור, יונחו גם קבצים אלה לאישור וועדת הכלכלה, במטרה להביא להשלמת חקיקת המשנה מכוחו של החוק, וביטול צווי הפיקוח כאמור.

טיוטת חוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב, (תיקון מס' 8), התשפ"ב – 2021

א. שם החוק המוצע

חוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (תיקון מס' 8), התשפ"ב – 2021.

ב. מטרת החוק המוצע והצורך בו

חוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב, תשע"ו-2016 (להלן: "החוק") מסדיר את ענף הרכב בישראל על תחומיו השונים ובכלל זה: ייצור רכב; ייבוא רכב; סחר ברכב; ייצור, ייבוא וסחר במוצרי תעבורה; מתן שירותי תחזוקה לרכב; ושמאות רכב. מטרת החוק הינה הסדרת השירותים בענף הרכב, תוך הבטחת רמה מקצועית הולמת של נותני השירותים, שמירה על בטיחות הרכב, הגנה על שלום הציבור ובטיחותו, מתן שירות סדיר וזמין למקבלי השירות, קיומם של תנאים הולמים במקומות מתן השירותים וקידומה של התחרות בענף הרכב והגנת הצרכן. החוק מחליף את ההסדרה של ענף הרכב שקדמה לו, באמצעות חמישה צווי פיקוח שהוצאו מכוח חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, התשי"ח-1957 (להלן: "צווי הפיקוח").

מאז נכנס החוק לתוקף, ביום 18.10.16, פעל משרד התחבורה והבטיחות בדרכים (להלן: "המשרד") באופן מאומץ להשלמת פרסום חקיקת המשנה לפי החוק, במטרה להבטיח את יישומו של החוק בצורה מלאה ככל הניתן, וכן לעמוד בלוחות הזמנים להשלמת מטלה זו כפי שנקבעו בסעיף 247 לחוק.

על אף האמור, עקב היקפו הרחב של החוק המחזיק 253 סעיפים, וריבוי חקיקת המשנה שנקבעה בו, לא עלה בידי המשרד להשלים את פרסום מלוא חקיקת המשנה לפי החוק עד לתום שנתיים מיום התחילה, ולכן תוקן סעיף 247 לחוק (תיקון מס' 4), באופן שהאריך את תוקפם של צווי הפיקוח עד ליום 31 בדצמבר 2019.

כתוצאה מהבחירות לכנסת ה-21, ובעקבותיהן הבחירות החוזרות לכנסת ה-22, לא עלה בידי המשרד להשלים את אישור קבצי חקיקת המשנה מכוחו של החוק, גם בתקופת ההארכה שאושרה כאמור, ולכן תוקן סעיף 247 לחוק פעם נוספת (תיקון מס' 6) באופן שהאריך את תוקפם של צווי הפיקוח עד ליום 31.12.20.

גם במסגרת ארכה נוספת זו לא עלה בידי המשרד להשלים את פרסום חקיקת המשנה לפי החוק, הפעם כתוצאה ממערכת הבחירות הנוספת לכנסת ה-23 ומהמועד שבו הוקמה הממשלה המכהנת, בחודש מאי 2020, אשר הביא לעיכוב נוסף בהשלמת הליכי ההיוועצויות הנדרשות לצורך אישור חקיקת המשנה. לפיכך, תוקן סעיף 247 לחוק פעם

נוספת (תיקון מס' 7) באופן שהאריך את תוקפם של צווי הפיקוח עד יום כ"ז בטבת התשפ"ב (31 בדצמבר 2021).

גם במסגרת ארכה נוספת זו לא עלה בידי המשרד להשלים את פרסום חקיקת המשנה לפי החוק, הפעם כתוצאה ממערכת הבחירות לכנסת ה-24, והמועד שבו הוקמה הממשלה המכהנת, בחודש אפריל 2021, אשר הביא לעיכוב נוסף בהשלמת הליכי ההיוועצויות הנדרשות לצורך אישור חקיקת משנה.

כדי למנוע מצב של ריק סטאטוטורי ביחס לאותם תחומי פעילות בתחום הרכב, אשר לגביהם לא יעלה בידי המשרד לפרסם את חקיקת המשנה לפי החוק, מוצע להאריך את תקופת תוקפם של צווי פיקוח, ככל שאלה לא ישונו או יבוטלו, או כל עוד לא ייכנסו לתוקפן הוראות במקומם לפי החוק בעניינים המוסדרים בהם, בשנה נוספת עד ליום 31 בדצמבר 2022, במהלכה ישלים המשרד את פרסום חקיקת המשנה לפי החוק.

ג. עיקרי החוק המוצע

עיקר 1:

סעיף 247 לחוק בנוסחו הנוכחי, עניינו שמירת תוקפם של צווי הפיקוח וכן הוראות נוהל שנקבעו מכוחם ופורסמו באתר האינטרנט של המשרד, עד להשלמת פרסום חקיקת המשנה לפי החוק.

לאור האמור מוצע לתקן את הרישא לסעיף, כך שתוקפם של צווי הפיקוח והוראות הנוהל שנקבעו מכוחם יעמוד עד ליום 31 בדצמבר 2022 – הארכה של שנה נוספת, במהלכה יתאפשר למשרד להשלים את פרסום חקיקת המשנה מכוחו של החוק. (סעיף 1 לחוק המוצע)

ד. השפעת החוק המוצע על החוק הקיים

החוק יתוקן בהתאם לתיקון המוצע.

ה. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה, על תקנים במשרדי הממשלה ועל ההיבט המנהלי

עיקר השפעת הצעת החוק היא הארכת תוקפם של צווי הפיקוח וכן הוראות הנוהל שנקבעו מכוחם, החלים בתחום הרכב, כל עוד הם לא שונו, בוטלו לפי דין או כל עוד לא נכנסו

לתוקף הוראות במקומם לפי החוק בעניינים המוסדרים בהם. משכך, לא צפויה השפעה משמעותית על תקציב המדינה או על התקנים במשרדי הממשלה.

ו. הערות שהתקבלו לתזכיר החוק

לא התקבלו הערות לתזכיר החוק

ז. עמדת היועץ המשפטי לממשלה

המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (כלכלי-פיסקלי) מאשר כי אין מניעה משפטית לאשר את הצעת החוק.

ח. להלן נוסח החוק המוצע:

הצעת חוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (תיקון מס' 8) התשפ"ב-2021 *

תיקון סעיף 247 1. בחוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב, התשע"ו-2016¹, בסעיף 247, במקום "כ"ז בטבת התשפ"ב (31 בדצמבר 2021)" יבוא "ז' בטבת התשפ"ג (31 בדצמבר 2022)".

דבריו הסבר

כללי חוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב, התשע"ו-2016 (להלן - החוק) מסדיר את ענף הרכב בישראל על תחומיו השונים ובכלל זה: ייצור רכב; ייבוא רכב; סחר ברכב; ייצור, ייבוא וסחר במוצרי תעבורה; מתן שירותי תחזוקה לרכב; ושמאות רכב. מטרת החוק היא הסדרת השירותים בענף הרכב, תוך הבטחת רמה מקצועית הולמת של נותני השירותים, שמירה על בטיחות הרכב, הגנה על שלום הציבור ובטיחותו, מתן שירות סדיר וזמין למקבלי השירות, קיומם של תנאים הולמים במקומות מתן השירותים וקידומה של התחרות בענף הרכב והגנת הצרכן.

סעיף 1 טרם חקיקת החוק הוסדר ענף הרכב באמצעות חמישה צווי פיקוח שהוצאו מכוח חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, התשי"ח-1957 (להלן - צווי הפיקוח). סעיף 247 לחוק שעניינו שמירת תוקף, נועד לשמור את תוקפם של צווי הפיקוח ושל הוראות נוהל שנקבעו מכוחם ופורסמו באתר האינטרנט של המשרד (להלן - הנהלים), עד

* הצעת חוק מס' פ/...; הועברה לוועדה ביום ...
י ס"ח התשע"ו, עמ' 970; התשפ"א, עמ' 376.

להשלמת פרסום חקיקת המשנה לפי החוק. בתחילה קבע נוסחו של סעיף 247 לחוק כי תוקפם של צווי הפיקוח והנהלים יישמר כל עוד לא שונו או בוטלו לפי דין או כל עוד לא נכנסו לתוקפן הוראות במקומם לפי חוק זה בעניינים המוסדרים בהם או עד תום שנתיים מיום התחילה, לפי המוקדם מבניהם.

החוק נכנס לתוקפו, ביום ט"ז בתשרי התשע"ז (18 באוקטובר 2016). מאז שנכנס החוק לתוקף פעל משרד התחבורה והבטיחות בדרכים (להלן - המשרד) באופן מאומץ להשלמת פרסום חקיקת המשנה לפי החוק, במטרה להבטיח את יישומו של החוק בצורה מלאה ככל הניתן, וכן לעמוד במועד להשלמת מטלה זו כפי שנקבע בסעיף 247 לחוק כאמור.

על אף האמור, עקב היקפו הרחב של החוק הכולל 253 סעיפים, וריבוי הוראות ההסמכה לחקיקת משנה שנקבעו בו, לא עלה בידי המשרד להשלים את פרסום מלוא חקיקת המשנה לפי החוק עד לתום שנתיים מיום התחילה, ולכן תוקן סעיף 247 לחוק בחוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (תיקון מס' 4), התשע"ח-2018 באופן שהאריך את תוקפם של צווי הפיקוח עד יום ג' בטבת התש"ף (31 בדצמבר 2019).

עם זאת, בשל הבחירות לכנסת ה-21, ובעקבותיהן הבחירות החוזרות לכנסת ה-22, לא עלה בידי המשרד להשלים את שאר הליכי חקיקת המשנה הנדרשים מכוחו של החוק, גם בתקופת ההארכה שאושרה בתיקון מס' 4 האמור ולכן תוקן סעיף 247 לחוק בחוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (תיקון מס' 6), התש"ף-2020 באופן שהאריך את תוקפם של צווי הפיקוח עד יום ט"ז בטבת התש"ף (31 בדצמבר 2020).

בהמשך, וכתוצאה ממערכת הבחירות הנוספת לכנסת ה-23 שהביאה לעיכוב נוסף בהשלמת הליכי ההיוועצויות הנדרשות לצורך אישור חקיקת המשנה, תוקן סעיף 247 לחוק פעם נוספת (תיקון מס' 7) באופן שהאריך את תוקפם של צווי הפיקוח עד יום כ"ז בטבת התשפ"ב (31 בדצמבר 2021).

גם במסגרת ארכה נוספת זו לא עלה בידי המשרד להשלים את פרסום חקיקת המשנה לפי החוק, הפעם כתוצאה ממערכת הבחירות לכנסת ה-24, והמועד שבו הוקמה הממשלה המכהנת, בחודש אפריל 2021, אשר הביא לעיכוב נוסף בהשלמת הליכי ההיוועצויות הנדרשות לצורך אישור חקיקת משנה.

כדי למנוע מצב של ריק סטטוטורי ביחס לאותם תחומי פעילות בתחום הרכב, אשר לגביהם טרם עלה בידי המשרד לפרסם את חקיקת המשנה לפי החוק, מוצע להאריך את תקופת תוקפם של צווי פיקוח, כל עוד הם לא שונו או יבוטלו, או כל עוד לא ייכנסו לתוקפן הוראות במקומם לפי החוק בעניינים המוסדרים בהם, בתקופה של שנה נוספת מתום המועד הקבוע כיום בסעיף 247 לחוק, קרי עד יום ז' בטבת התשפ"ג (31 בדצמבר 2022). במהלך תקופה זו יפעל המשרד להשלים את פרסום חקיקת המשנה הנדרשת לפי החוק.

עד כה הותקנו שבעה קבצי תקנות לפי החוק אך עדיין ישנן תקנות שטרם הושלמה חקיקתן. טיוטת תקנות רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (מוסכים), התשפ"ב-2021

הונחה לאחרונה על שולחנה של ועדת הכלכלה של הכנסת, לצורך אישורה. כמו כן, בימים אלה פועל המשרד להנחת טיוטת תקנות רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (שמאות רכב – חשש לניגוד עניינים, כללי אתיקה מקצועית ואגרות), התשפ"ב-2021 על שולחן ועדת הכלכלה של הכנסת לצורך אישורה, וכן להשלמת ההיוועצויות הנדרשות ביחס לתקנות רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (תנאים לרישוי מוסכים ומנהלים מקצועיים של מוסכים ולהסמכת בוחנים בבחינות לרישוי של מנהלים מקצועיים והוראות שונות), התשפ"ב-2022, ותקנות רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (רישוי עיסוק בשמאות רכב), התשפ"ב-2022.

תקנות אלה צפויות להחליף את צווי הפיקוח האלה: (1) צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (מוסכים ומפעלים לכלי רכב), התש"ל-1970; (2) צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (שמאי רכב), התש"ס-1980.

בנוסף, בימים אלה, פועל המשרד לצורך השלמת ההיוועצויות המחויבות בהתאם לחוק, ביחס לקבצי התקנות בנושא ייצור רכב וייצור מוצרי תעבורה - שעתידות להחליף את צווי הפיקוח האלה: (1) צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (ייצור רכב והרכבתו), התשכ"ז-1967; (2) צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (ייצור מוצרי תעבורה והסחר בהם), התשמ"ג-1982.

עם השלמת הליכי ההיוועצות כאמור, יונחו גם קבצים אלה לאישור וועדת הכלכלה, במטרה להביא להשלמת חקיקת המשנה מכוחו של החוק, וביטול צווי הפיקוח כאמור.